

Ruten er fastlagt, men må skapes

Taler

Gunnar Stålsett

Dato

25 august 2011

Sted

Oslo Domkirke

Omstendigheter

Tale til kronprinsparet på deres 10 års-bryllupsdag

1 Kjære menighet.

Nåde være med dere og fred fra Gud vår Far og Herren Jesus Kristus.

5 Det hadde vel ikke blitt så galt om jeg nå hadde sagt: kjære brudepar? For dere er ikke redde for å vise at den første kjærligheten har holdt seg gjennom ti års modning.

Men, altså; kjære kronprins og kronprinsesse. Kjære Haakon og Mette-Marit.

10

For lenge siden, da en Amerika reise ennå var preget av spenning og usikkerhet, var det en førstegangs reisende som syntes han måtte oppmuntre familie og venner. Da skipet rundet Færder fyr, sendte han et brev hjem med losen, der han skrev: Hittil har reisen gått bra.

15

Om dere sendte denne meldingen i dag ville familie og venner, folk flest, nikket og sagt: Ja så absolutt. Reisen har gått bra!

20

En viktig etappe er tilbakelagt - for det meste i smult farvann. Dere er på en livslang reise. Kursen fremover er plottet inn, men åpen. Ruten er fastlagt, men må skapes. Det er viktig å kunne ha styring i stormvær.

25

Hvert år rundt bryllupsdagen har dere feiret gudstjeneste i Slottskapellet med familie, venner og medarbeidere. Takk og forbønn har preget lystenningen der ikke minst barna, Ingrid Alexandra, Sverre Magnus og storebror Marius i tur og orden har hatt en rolle.

30 Takk for at deres så raust og så ofte deler glede med andre og skaper gode møtesteder. I våre travle liv trenger vi alle rom for alvor og ettertanke. Nærgående spørsmål trenger tid: Hva slags liv vil jeg leve? Hva slags liv vil vi leve sammen? Vi elsker hverandre, men hvorfor gjør vi så ikke det?

35 En obligatorisk tiårs sjekk kunne hjelpe oss alle til å justere kursen og farten, og friske opp viljen til kjærlighet, finne forankring i oss selv. I dag gir dere oss alle en slik anledning. Dere har ikke innbudt oss til å feire idyll og glansbilde, men til å markere det hverdagslige, virkelige samliv, der privilegier også kan være en belastning.

40 Det har vært sagt at ekteskapet er en god institusjon - for de som liker å være i en institusjon. Med ekteskapet og monarkiet har dere fått dobbel dose. For begge gjelder det ikke bare å holde av, men å holde ut i gode og onde dager - inntil døden.

45 Den første gangen dere kom sammen til domkirken, var da vi, et halvt år før bryllupet deres, markerte ti års minnet for Kong Olavs død,

I en krevende tid, med sterke meninger om forlovelsen, om ekteskap og om kongedømmets fremtid, kom dere hit til domkirken. Dere ble minnet om
50 slitestyrken i den gjensidige hjertevarmen mellom kongehus og folk. Vi gledet oss alle over det som alltid har kjennetegnet vårt kongehus, at det sant kongelige er det ekte folkelige, det sant folkelige er kongelig. Og vi feiret betydningen av trofasthetens kontinuitet gjennom generasjoner. Den er dere fører videre.

55 I dag for ti år siden var domkirken fylt av kjærlighet. For en måned siden var gatene fylt av kjærlighet. Derfor ser vi kanskje i dag klarere sammenhengen mellom kjærlighet og nestekjærlighet, mellom egen lykke og andres vel. Vi vet at vi aldri mer vil kunne glemme at tilhørighet og frihet hører sammen.

60 Ingenting bekrefter så sterkt som våre følelser, hva kjærlighet og tilhørighet betyr. I kjærlighet til medmennesker har vi grått tårer av glede, og tårer av sorg. Tårene er de samme - i bryllup og gravferd. Hjertet som elsker og hjertet som blør er det samme. Uten nestekjærlighet dør kjærligheten.

65 Jesus, som så sterkt løftet frem kjærlighetens forkjørsrett, viste oss at kjærlighet også kan provosere, at den krever vilje til protest og rettferdig sinne.

Da vi i vår begynte å foreberede denne gudstjenesten, ville dere at ungdom og
70 fremtid skulle prege valg av tekster, bønner og salmer. Lite ante vi hvor aktuelt
det skulle bli med et fokus nettopp på ungdom, fremtid og håp.

I dag er vi i dyp takknemlighet for mange unge som har gitt mer enn de har fått.
I en forvirret tid bekrefter de verdien av verdier. Det er ungdom som bryter ned
75 unødvendige grenser og visker ut sårende skillelinjer. Ved å løfte opp
menneskeverdet utfordrer de vårt politiske liv og vår personlige moral. De har
vist verden nestekjærlighetens intuitive handlekraft! Heller ikke i dag glemmer vi
hva det har kostet. Vi ber for de mange som bærer sorg for sine kjære.

80 «Jeg vil gi dere fremtid og håp» Når vi hører Guds stemme til oss gjennom
profetordet, blir det mer enn et fromt ønske, ikke et motto men et løfte, det er
ord som skaper hva de nevner. Vi får fremtid og håp som gave fra Gud. Det er et
personlig ord til alle som vil ta imot det.. Men det er også en tekst for samfunnet
og derfor en politisk tekst. Guds løfte om fremtid og håp hører hjemme også på
85 torget. Det er en påminnelse om det bibelske budskapet om at Gud er for frihet
og rett, for sannhet og samfunn. Gud tar parti også for de som ikke tar parti for
Gud.

Den dypeste hemmeligheten i den kristne tro er at Gud kommer til oss som sant
90 menneske. For mange av oss er troen på Guds solidaritet selve grunnlaget for
vårt fremtidshåp.

Fremtid og håp, ordene signaliserer: «allerede nå og ennå ikke». Det
amerikanske tidsskriftet Time kunne nylig fortelle at nyere nevro-forskning
95 tyder på at vi alle er innstilt på en håpets bølgelengde allerede fra fosterstadiet.
Håp og vilje til fremtid er i vårt arvemateriale. Optimisme er programmert. Vår
hjerne har en forkjærlighet for det positive og for fremtid.

Selv om det skulle være riktig, at vi har fått en slik grunnleggende evne til
100 fremtid og håp i fødsels gave - en mirakuløs gave - må vi på nytt og på nytt selv ta
ansvar for fremtidens innhold. Vi må hver dag fornye viljen til kjærlighet, hver
dag praktisere nestekjærlighet og hver dag bekrefte håpet. Vi skal selve være
fremtid og håp.

105 Den som vil gi fremtid og håp til andre trenger kraft fra kilder utenfor seg selv.

110 Jeg vet at dere, gjennom en ny spennende etappe vil kunne finne styrke og glede i løftet fra Gud: For jeg vet hvilke tanker jeg har for dere, fredstanker og ikke ulykkestanker, Jeg vil gi dere fremtid og håp... Når dere søker meg, skal dere finne meg.

Til sist, noen ord fra talen til dere for ti år siden, ord som har gyldighet også i dag;

115 «Dette er det gåtefulle - dette er troens hemmelighet - det Bibelen kaller nåde, at vi skal få leve under Guds velsignelse. Den omfavner alt og hele vårt liv, fra fødsel til død. Nåden er det lim som holder våre liv sammen. Også våre valg kan bæres av Guds nåde - om vi bare våger.»

120 Amen

Kilde

www.vl.no

125 **Emner**

Jubileumstale, Kongehuset, Preken

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/ruten-er-fastlagt-men-ma-skapes>

130

135

140